
DESCRIERE

COMUNA PROBOTA

CONSIDERAȚII GEOGRAFICO - ISTORICE GENERALE

Așezarea geografică

Comuna Probota este situată în partea de nord-est a județului Iași, la o distanță de 30 de kilometri de municipiul Iași. Comuna este formată din satele: Bălteni, Perieni, *Probota* (Ciulinești este asimilat în prezent satului Probota), învecinându-se la nord cu Comuna Trifești, la sud cu Comună Țigănași și Victoria, la est cu

râul Prut și Republica Moldova, iar la vest cu Comuna Vlădeni. Teritoriul Comunei Probota este situat în culoarul văii Prutului, ocupând o parte din bazinul hidrografic al Prutului mijlociu și al Jijiei inferioare.

SATUL PROBOTA

Satul Probota se află la o distanță de 25 km N de județul Iași, pe DN 24C Bivolari-Ștefănești-Botoșani.

Denumirea satului provine de la numele Mănăstirii Probota care a avut moșii prin părțile acestea. După unele informații, satul are o vechime de peste 150 de ani întrucât, 9-10 familii au fost împrăștiate în vremea domnitorului Alexandru Ioan Cuza pe aceste locuri.

Satul Probota este centrul comunei cu același nume, atestată ca așezare din sec.al XV-lea. Are ca rezervații arheologice o necropolă din epoca bronzului și fierului din sec. II-IV. Pe pantele vestice ale dealului s-au găsit fragmente ceramice din sec. al III-lea.

Se împarte în două: satul vechi, numit Probota și satul nou, adică Ciulinești sau Gura-Frasinului, înființat în 1879. Primul își are numele de la mănăstirea Probota, căreia i-a fost închinat; al doilea i s-a dat de la multele ciuline ce se găsesc prin bălțile de prin jurul lui, precum și de la pârâul Frasinul ce curge prin el.

Localitatea Probota este centru politico-administrativ al comunei cu același nume.

Teritoriul localității este situat în parte centrală a comunei. Localitatea dezvoltată pe ambele laturi ale drumului național DN 24C, care face legătura cu municipiul Iași (spre sud) și cu localitățile comunelor Țigănași și Popricani. Prin DN 24 C se realizează legătura cu localitatea Bălteni, iar prin DC 8 care intersectează DN 24C se face legătura cu localitatea Perieni (spre vest). Pe marginea de est a satului trece șoseaua județeană Iași-Botoșani.

În satul Probota există școala denumită în prezent “Petru Anghel”, înființată cu peste 100 de ani în urmă, sub conducerea învățătorului Ilie Mardare.

În perioada 1971-1972 se construiește și cel de-al doilea corp, format din cabinetul directorului, cancelarie și 3 săli de clasă.

Datorită numărului în creștere al elevilor, de-a lungul timpului, școlii i-au mai fost anexate spații pentru săli de clasă și grădiniță. În prezent, elevii școlii învață în 9 săli de clasă, unele fiind folosite și ca laboratoare (fizică-chimie, limba română și limbi străine, matematică).

În anul 2000 școala primește numele de “Petru Anghel”, după numele învățătorului și directorului acestei școli, ucis pe front în timpul celui de-al doilea război mondial, în luptele de la Tătarca - Odessa. În prezent, Școala „Petru Anghel” Probota este școală coordonatoare și are personalitate juridică.

Biserica satului cu hramul *Sfântul Mare Mucenic Mina și Sfântul Vasile cel Mare* a fost construită mult mai târziu și anume în anul 1893. Construită odată cu școala din localitate. Construcția bisericii a fost realizată exclusiv cu cheltuiala și osteneala sătenilor.

Locașul este în formă de navă, având 18 m lungime și 6 m lățime. Pictura icoanelor din catapeteasmă are o valoare artistică deosebită, însă numele autorului nu este cunoscut.

În curtea bisericii există și un cimitir al eroilor sovietici din al II-lea Război Mondial.

Căminul cultural – funcționează într-un local propriu, clădire parter într-o stare rea, amplasat în centrul satului. Funcționalul cuprinde o sală de spectacole cu 180 de locuri. Pentru viitor este necesară realizarea unei săli pentru activități polivalente.

Biserica de la Ciulinești

SATUL PERIENI

Evoluție și așezare

Localitatea Perieni este situată în partea de nord-vest a teritoriului administrativ la cca. 3 km de centru de comună și la mai bine 30 km de municipiul Iași. Satul se află situat pe terasa înaltă a râului Jijia pe traseul DC8 (Progota- Perieni-Stejari- M. Kogălniceanu) și este brăzdat de la nord la sud de pârâul cu același nume, care s-a numit înainte Ostăpceni.

Satul este situat în nord-vestul comunei **Cîrniceni, plasa Turia**, fiind așezat pe costișa a două dealuri prin valea cărora curge tocmai pârâul Ostăpceni. În partea de nord a satului se afla mahalaua Cîndești, ce se zice că a fost răzeșie a lui Cîndescu. Mai în sus, tot pe aceeași vale, este o altă mahala numită **Ostăpceni** sau **Salarii**, fosta a unui boier, Aslan, care cam pe la 1782, cumpărând partea Candeanului, a strămutat satul și biserica din Ostăpceni, chiar pe hotarul satului Perieni, unde există și astăzi. Mai demult, un boier pe nume Baluș, care avea moșie alături de satul Perieni, a devenit proprietarul moșiilor Perienilor, **Cîndeștilor** și **Aslanilor**, formând un singur trup căruia i-a dat numele Perieni, moșie ce se întinde până la malul Prutului.

În jurul său, în valea Babei și a Roșcanilor, s-au descoperit resturi de cultura materială din paleoliticul superior, neoliticul timpuriu, începutul migrațiilor și din feudalismul timpuriu, sec. XII-XIII. Este o așezare veche ce înglobează și satul **Turia** (sec al. XIIIlea), atestată documentar din sec.al XV lea (1473).

Satul Perieni face parte din comuna Probotă, cu o populație de 1406 locuitori, mai mult decât orice altă localitate din comună. Satul este izolat, 3 km de centrul comunei spre nord-vest pe traseul DC8 (Probotă- Perieni-Stejari- M. Kogălniceanu).

În satul Perieni există un alt lăcaș de cult ortodox cu hramul Sfântul Dumitru construită la 1920.

Biserica ortodoxă din Perieni - construită în anul 1920

Crucea comemorativă a eroilor locali din cele două războaie mondiale - aflată în curtea bisericii din satul Perieni.

Activitatea de asistență medicală

- este asigurată de dispensarul din Probotă; exista punct de lucru unde sunt asigurate servicii medicale și farmacie în sat.

Școala "Grigore Sturdza" Perieni

Copiii de vârstă școlară din Perieni urmau cursurile la școala din comuna Cîrniceni, întrucât satul făcea parte din această comună.

Dificultățile legate de transport și de vreme făceau ca mulți copii să nu poată merge la școală. În vara anului 1874, 34 de locuitori din satul Perieni se adresează Primăriei din

Cîrniceni cu o ”*petiție* ” înregistrată cu nr. 821, prin care cer înființarea unei școli în cătunul Perieni și recomandă ca învățători pe preotul Gheorghe Carp.

Din această plângere reiese că localul de școală este asigurat de prințul Grigore Sturdza a cărui moșie era și pe teritoriul satului Perieni.

Școala înființată era sub forma unei case cu prispă și se afla pe locul școlii vechi de azi. Băncile erau sub forma unor mese lungi, elevii stând de o parte și de alta a acestora.

În decembrie 1875 școala este inspectată de poetul Mihai Eminescu, pe atunci revizor școlar, și din procesul verbal încheiat reiese faptul că școala nu avea autorizație de funcționare.

Școala mai este inspectată în 1877 de revizorul școlar Constantin Chirica care constată că școala nu avea nici un fel de material didactic, clasele nu erau dușumite, aveau gropi și praf de nesuportat.

Primul învățător calificat, cu școala normală, este Anton Dobre, care învață toate clasele I-IV. Apoi, învățătorul trece pe post de maistru pălării și copiii erau învățați de soția sa Elena Dobre. A urmat ca învățători Constantin Laureescu pe timpul căruia s-a construit școala de tip Spiru Haret care se află și azi într-o stare accentuată de demolare.

Școala a funcționat cu clasele I-IV până în 1959 când se înființează ciclul gimnazial.

Până atunci copiii care doreau să-și continue studiile mergeau la școala din Probotă.

În 1963 se construiește localul școlii din deal care actualmente este prins într-un program de reabilitare prin grija Consiliului Județean Iași.

În 1978 se dă în folosință localul nou, cu parter și un etaj, unde învață clasele V-VIII. Printre cadrele didactice cu personalitate deosebită, care și-au lăsat amprenta în sufletele elevilor, s-au înrădăcinat în memoria locului, constituind o mândrie a

sătenilor familiile: Ivescu Vasile și Profira, primul fiind și erou în războiul pentru eliberarea Basarabiei de sub ocupația bolșevică. Același profil constituie învățătorul Petru Anghel, fost director al școlii din Probota, căzut la datorie în septembrie 1941 în luptele de la Tătarca Odessa. În memoria sa școala din Probota îi poartă numele.

SATUL BĂLTENI

Evoluție și așezare

Numele său este legat de poziția sa geografică, aflându-se lângă numeroasele balți de altădată sau poate de un Baltă. Pe teritoriul satului au fost descoperite vestigii de cultura materială mezolitică, neolitică, din epoca bronzului, fierului și a migrațiilor. Este o așezare veche, atestată documentar din sec. al XVIII- lea (1772).

Satul Bălteni a fost atestat documentar în anul 1613, în vremea domniei lui Radu Voievod. Acest domn dăruiește credinciosului boier și vornic Nestor Ureche mai multe sate, printre care și Bălteni, pe Prut.

Satul este așezat în partea de nord a comunei Probota. A făcut parte, la început, din comună Hermeziu, apoi, din anul 1887, din comuna Cîrniceni. După 1901, satul a fost arondat comunei Țigănași, iar din 1926, comunei Perieni. În 1933, satul revine din nou la

comună Hermeziu, până în 1942, când trece la comuna Probota, din care face parte și în prezent. De menționat este faptul că, între anii 1818-1824, satul Bălteni a fost distrus în întregime de ciumă, cunoscută și sub numele, Ciuma lui Caragea”. Ca urmare, în sat au rămas numai trei bătrâni și foarte puțini copii. În 1832, satul este domeniu domnesc, aparținând domnitorului Mihail Sturdza. Acesta începe să construiască o fabrică de spirt, pe care o dă în exploatare în 1836. Având nevoie de muncitori, domnitorul a adus robi, cărora li s-a dat denumirea de salahori.

În anul 1864, domnitorul Ioan Cuza dă legea de reformă agrară, împrumozând 79 de salahori ce lucrau pe moșia lui Mihail Sturdza. Fiecare clăcaș a primit câte patru fălci de pământ: arabil, fâneața, imaș, bălți. Șase ani mai târziu, în 1870, o parte din moșia Sturdzeștilor a fost vândută lui Vintilă Cicei – care stăpânea moșia Perieni.

La începutul secolului al XX-lea, satul Bălteni se află pe moșia ce aparținea Mariei Mehedinți, soția geografului Simion Mehedinți. Aceștia aveau o casă boierească (pe locul căreia s-a construit ferma zootehnică după colectivizare), unde locuiau vara pentru a supraveghea muncile agricole. Satul Bălteni a fost drum de trecere și pentru Costache Negruzzi spre moșia și conacul de la Hermeziu, atunci când își petrecea vacanțele împreună cu figuri remarcabile de la Junimea sau când organiza celebrele părți de vânătoare și pescuit.

Din 1962, școala Bălteni s-a transformat în școala generală, cu clasele I-VIII. Spațiul era insuficient, fiind compus din două săli de clasă, una tip Spiru Haret și o anexă (acestea din urmă au fost afectate considerabil de seismul din 1977). Timp de 2 ani s-au făcut cursuri și în locuințe închiriate de sat, construindu-se, în 1962-1963, încă două săli de clasă.

Biserica din Satul Bălteni, Comuna Probota, Județul Iași, cu hramul "Adormirea Maicii Domnului" a fost construită înainte de 1838 și sfințită în anul 1841 de către P.S. Filaret

Beldiman, cu binecuvântarea I.P.S.

Mitropolit Veniamin Costache.

Construcția este din cărămidă și piatră, este acoperită cu tablă și fost

împodobită cu cele necesare de Banul Ilie Anastasiu împreună cu soția sa Ecaterina. Construcția are formă de navă, cu altarul arcuit. Biserica

din Bălteni are o suprafață construită de

124 m.p. Atât în interior, cât și în exterior nu este împodobită cu pictura. În decursul anilor, biserica a avut mai multe reparații de întreținere. În anul 1957 i s-au adăugat 6 (șase) contraforturi pentru consolidare în partea de răsărit.

2. CADRUL GEOGRAFIC NATURAL AL COMUNEI PROBOTA

Relieful

Principalele forme de relief din teritoriu sunt terasele de luncă, cu grinduri longitudinale și influvii colinare și deluviale.

Relieful comunei are un caracter acumulativ în jumătatea de est a teritoriului, unde este reprezentat de lunca și terasele Prutului, și un caracter sculptural în jumătatea de vest, unde predomină influviile colinare și deluviare mărginite de versanți deluviali.

Lunca Prutului, cu o lățime de 5-6 km și o altitudine absolută de 42-46 m, se prezintă sub forma unei terase de luncă de 406 m altitudine relativă, care a devenit neinundabilă în urma lucrărilor de îndiguire executate atât în lungul Prutului cât și în lungul bazei său, unde s-au regularizat totodată și afluenții Frasin și Optoceni. Frasin este un pârâu, afluent permanent al Prutului în Comuna Probota, cu o lungime de 27 km și suprafața bazinului hidrografic de 141 km². Are în cursul său o salbă de 10 iazuri utilizate piscicol. Optoceni este pârâul ce curge prin satul Perieni și se varsă în Prut denumirea lui fiind un derivat de la apelativul « optași ». Suprafața luncii Prutului este folosită în agricultură, fiind amenajată prin lucrări de desecare și drenare a accesului de umiditate (canale), și aproape în totalitate irigată.

Terasele Prutului în zona comunei se etajează între 20-30 m și 60 m foarte bine evidențiată în dealurile de vest de Bălteni și Probota. În general terasele Prutului au poduri

plane sau ușor înclinate, oferind terenuri foarte bune pentru agricultură. Satele s-au localizat mai ales pe versanții de racord ai teraselor.

Geologia

Teritoriul comunei Probota este situat din punct de vedere geografic, în parte de est, sud-est a Câmpiei Moldovei, în cadrul subdiviziunilor acesteia – Câmpia colinară Jijia – Bahlui și Lunca Prutului

Resursele geologice pe teritoriul comunei Probota sunt modeste. Argilele și luturile prezente în jumătatea de vest sunt exploatate local și folosite pentru cărămizi.

Clima

Datorită poziției geografice a comunei Probota, clima să are un caracter temperat-continental de nuanță excesivă, încadrându-se ținutului climateric al podișului deluros al Moldovei. Ea este influențată în mare măsură de prezența maselor anticiclonilor atlantic și continental. În timpul verii predomină timpul secetos, cu temperaturi ridicate. Iarna această zonă geografică este acoperită de mase de aer venite dinspre nord-est și nord, fiind adesea expusă vicolului.

Temperatura aerului

Cercetarea datelor de la Stațiunea Meteorologică Iași luate în intervalul relevă o temperatură medie anuală cuprinsă între 9° și 10^oC. Iernile sunt reci, geroase, iar verile

călduroase cu temperaturi medii ce ajung la 20°- 21^oC în zona colinară și chiar peste 21^oC în lunca Prutului. Media lunii ianuarie variază între -3^oC și -4^oC în coline și sub -4^oC în lunca Prutului, iar cea a lunii iulie, între 18,7^oC și 23,1^oC.

Precipitațiile

Precipitațiile medii anuale sunt relativ reduse între 460 și 500 mm, în funcție de înălțimea reliefului, și au un regim neuniform, cu cantități mai mari în iunie (60- 70 mm în medie) și mai mici în iarna și la începutul primăverii (20- 30 mm în medie). Aceasta distribuție favorizează în mare măsură dezvoltarea vegetației și mai ales a culturilor agricole. Sunt caracteristice ploile de tip aversa, ca și secetele, ambele fenomene având consecințe negative asupra agriculturii și terenului în pantă. Ploile sub formă de averse care sunt un fenomen caracteristic climatului de pe teritoriul întregului județ, sunt uneori foarte puternice, cele mai mari cantități de apă căzute în 24 de ore sunt de multe ori egale sau apropiate celor lunare.

Evapotranspirația

O altă caracteristică importantă a climatului, care depinde de întregul ansamblu de condiții naturale, dar în primul rând de regimul termic al aerului, este evapotranspirația. Analizând raportul dintre cantitatea de apă primită prin intermediul precipitațiilor și cea pierdută prin evapotranspirație, putem vedea dacă regiunea are o umiditate suficientă sau deficitară.

Vânturile

Vânturile cele mai frecvente sunt cele de nord, nord-vest și sud-est, direcția dominantă fiind nord-vest, pe care se înregistrează și vitezele cele mai mari; secetele, brumele târzii, ploile cu grindină și furtunile mari sunt fenomene hidrometeorologice destul de frecvente. Cea mai redusă frecvență o are crivatul, care bate iarnă din nord-est, viscolind zăpada.

Referitor la dinamica atmosferei se poate obține energie neconvențională pentru utilizare locală, prin instalații eoliene ușoare amplasate fie în luncă, fie pe suprafețele descoperite ale dealurilor înalte. De asemenea este posibilă utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde de consum, în zona comunei durata de strălucire a soarelui depășind 2000 ore anual, iar radiația solară fiind între 115- 120 kcal/cm² pe an.

Pe fondul climateric general, în zona joasă a luncii Prutului se înregistrează un microclimat specific de luncă, caracterizat prin variații termice mai mari, fenomene de inversiune termică dinamică mai activă a atmosferei.

Hidrografia

Rețeaua hidrografică din teritoriu este formată din râul Prut și o serie de afluenți ai acestuia și ai râului Jijia.

Apele de suprafață

Râul Prut are o lungime de 952,9 km și izvorăște din masivul Cernogora (Ucraina). De la intrarea în țara (la vest de Orofteana de Sus-Șuharau, județul Botoșani), până la vărsarea în Dunăre (la est de Galați) are o lungime de 704 km și marchează la nord granița cu Ucraina, iar spre est granița cu Republica Moldova.

Numele râului își are obârșia în anticul *Pyretos* sau *Porata*, din tracicul *pernă* sau *peren* și înseamnă râu, văd, trecere.

Obișnuit, apele curg în albia mică sau minoră. Gradul de mineralizare al apei, moderat, este cuprins între 500-1000 mg/l.

Regimul hidrologic al Prutului se caracterizează prin variații ale nivelurilor și debitelor dar creșterile acestora, produse vara și primăvara, nu mai sunt foarte mari datorită acumulării Ștânca-Coștesti care le reglează. De asemenea, nu se mai produc inundații ca urmare a îndiguirii executate. Ceilalți afluenți au un regim torențial, creșterile de nivel și debite producând eroziuni ale albiilor și excese de umiditate în luncile înguste. Nu se produc inundații ca urmare a regularizării debitelor de cele câteva iazuri existente, precum și ca urmare a reprofilării și îndiguirilor locale a albiilor în cadrul luncii.

Pârâul Frasin, afluent permanent al Prutului, își are izvoarele Roșca și Roșcuta în satul Roșcani și după ce adună pâraiele: Plopii, Roșcani, Păuleni trece pe teritoriul comunei Probota. Are un debit neconstant, un curs de 27 km și o suprafața a bazinului hidrografic de 141 km². Are în cursul său o salbă de 10 iazuri utilizate piscicol.

Pârâul Cerchezoaia colectează apele pârâului Morii, se strecoară printre dealurile Perișorul și Cerchezul, traversează șoseaua națională și cotește paralel cu ea până în satul Probota, unde se varsă în Frasin. Are o lungime de 17 km și un bazin hidrografic de 64 km².¹

Apele de suprafața sunt completate de câteva iazuri, cel mai mare fiind la limita de nord-vest a teritoriului, format prin bararea naturală a văii de către o alunecare de teren masivă. Iazurile reprezintă resurse hidrologice destul de importante, reținând o cantitate de apă în teritoriu. Iazurile, lacurile naturale de luncă, bălțile și gârlele erau brațe de scurgere și alimentare ale Prutului, rezervoare de pete, cu un volum mic de apă. În prezent sunt asanate, cu excepția Prutului de la Bălteni, declarat rezervație naturală. Bararea repetată a pârâului Frasin a avut ca rezultat formarea iazurilor Căuești (cu suprafața de 5 hectare), Roșcani și Comora. La poalele dealului Turia se găsește iazul Stângăceni care își adună apele din pâraiele Calcea și Porcului. Între dealurile Unchetea și Morii, apele pârâului Cerchezoaia au fost adunate într-un lac de acumulare, numit de săteni La Baraj. Acest lac, amenajat, ar putea deveni un minunat loc de agrement pentru turiști.

Apele subterane

Apele subterane sunt evidentiate prin izvoarele ce apar la zi la baza versantului de racord, unele fiind captate pentru ameliorări locale (Ferma Bălteni, Bălteni) sau în cișmele publice. În urma analizelor chimice efectuate s-a constatat că apa freatică are un pH cuprins între 7,66 și 8,75 și temperatura în jur de 9°. Mai bune calitativ sunt apele subterane din baza teraselor, dar și aici sursele captate vor trebui protejate.

Solurile

Pe teritoriul comunei, datorită caracteristicilor și distribuției factorilor pedoclimatici, se întâlnesc soluri zonale, dintre care cele mai răspândite sunt cernoziomurile și solurile cenușii de pădure. La acestea se adaugă solurile intrazonale halomorfe, cunoscute sub denumirea de « sărături », cărora le aparțin « solonețurile » (sulfato-sodice) și « solonceacurile » (sulfatice). Gama solurilor zonale și intrazonale este completată de solurile azonale.

Flora și vegetația

Vegetația naturală care se dezvoltă pe aceste soluri este formată în principal din pajiști stepice, de deal și de luncă, la care se adaugă o vegetație de pădure sub formă de areale reduse în nord, nord-vestul comunei și în apropierea albiei Prutului. Predomină stejarul și gorunul, iar în luncă plopul. Pe unii versanți cu degradări au fost făcute plantații de salcâm și frasin.

Bogată și diversificată flora comunei – un tipic landsaft de silvostepa, (câmpie cu ochiuri de pădure) – a reținut atenția botaniștilor. Prutul marchează limita de răspândire a numeroase specii sau indica direcția din care au migrat. Pe Prut Au limită estică următoarele plante din zonă: *Melampyruș barbatum* (grâul prepeliței), *Melampyruș bihariense* (miaza noapte), *Xanthium riparium* (curnuț), iar limita vestică, pe Prut, o are doar *Tulipa bibesteiniana*. Pe teritoriul comunei au fost identificate 36 asociații vegetale, a căror compoziție floristică, extrem de variată și puternic mozaicata însumează 476 de specii, din care 36 specii sunt plante rare. În pădurea Roșcani există laleaua pestriță sau biblica *Fritillaria meleagriș*, plantă ocrotită. De asemenea, o suprafața de 35 ha din pădurea Roșcani, cu cărpinița și plante rare, a fost declarată rezervație naturală.

Rezervația Roșcani aflată în nordul satului Perieni și al pădurii Turia- **Cărpinița** (*Carpinus orientalis*) a fost identificat în anul 1957, de N. Donița, în nordul masivului forestier Roșcani, atât pe platoul și coasta de sud-est a dealului, cât și la baza versantului opus, la altitudinea de 177 m și o înclinare a plantelor ce variază între 25° și 40°.

Cărpinița, element submediteranean, apare frecvent în parcelele 41, 42 și sporadic în parcela 44, alături de gorun, stejar, frasin și

carpen. Vegetația cu cărpinița, supusă influenței ponto-sarmatico-siberiene, se află aici cu totul izolată de arealul sau din țara – la circa 220 km mai spre nord de cea mai nordică stațiune, Jideni Râmnicu-Sărat. Alături de cărpinița vegetează dârmozul, scumpia și mai puțin mojdreanul, specii sudice, care au migrat, probabil, spre nord, de-a lungul dealurilor Prutului, în subboreal. Înconjurată în partea de sud și est de culturi agricole, rezervația este supusă factorului antropic. Pentru menținerea condițiilor ecologice normale, protejarea florei și vegetației, se impune interzicerea pășunatului, a tăierilor și liberei circulații prin rezervație.

Tipuri de vegetație:

- **zăvoiul** cu: salcie albă, salcia roșie, plopul alb, plopul negru, ulmul de luncă (pe microgrinduri);
- **buruienării ruderales** cu: nalba mică, brusture, urzică, holeră, troscot, cucută;
- **vegetația segetală** din culturile de păioase și prășitoare cu: știr, loboda, coștrei, mohor, pălămida, susai, volbură;
- **vegetația halofilă** de pe terenuri mlăștinoase și din bălți cu: ierboi de bahnă, ica, țipirig, papura lată, papura

- îngustă, mâna de apă;
- **pădurile cu arbori:** stejar, gorun, carp, jugastru, frasin, ulm ;
- **arbuști:** cărpinița, dârmoz, Gladiș, porumbar, șoc, corn, clocotiș;
- **liane și stratul ierbos** cu: iedera, hamei, iarba moale, pochivnic, toporași, lăcrămioare, umbra iepurelui, hasmaciucs, turița mare.

Rezervația Pruteț Bălătau

Rezervație de interes științific regional (prin Hotărârea nr.8/1994 a Consiliului Județului Iași), cu o suprafață totală de 24, 89 ha, localizat în lunca Prutului, acvatoriul reprezintă un biotop unic, în măsură să asigure reproducerea și conservarea unor specii de pești autohtoni reduși numeric în apele naturale: roșioara, lin, știucă.

Este loc de cuibărit, odihnă sau hrănire pentru numeroase specii de păsări acvatice, limicodice și de stuf. Marea majoritate a acestor păsări este menționată în Listele speciilor protejate ale Convenției de la Berna (1979), în categoriile ȘPEC (Species of European Conservation Concern), în Ordonanța de Urgență din 236/2000, privind ariile protejate.

Rezervația este o zonă propice turismului, generând venituri pe plan local. Oferă locuri ideale pentru educarea școlărilor în contact direct cu natura, cu scopul evidențierii necesității de protejare a acesteia.

În comuna Probota există zone de interes arheologic cum ar fi Dealul Porcului, la Movilă Viei, Dealul Moșanca, Unchetea. În aceste locații au fost descoperite: morminte sarmatice, așchii de silex alb patină din paleoliticul superior, fragmente ceramice din feudalismul dezvoltat, fragmente ceramice atipice, din sec. XVII-XVIII, cioburi Cucuteni ș.a

Fauna

Determinată de tipul de vegetație este și distribuția animalelor. Cea mai mare răspândire o au biotopul de stepă și cel de luncă, reprezentate de mamifere specifice, la fel cum sunt diverse specii piscicole în Prut și iazuri. Se remarcă interferența elementelor faunistice central-europene, caracteristice pentru fauna pădurilor, și a celor euroasiatice, care sunt prezente mai ales în regiunea de silvostepă. Acestea sunt completate apoi de specii comune unor zone mai întinse. Existența faunei este strâns legată de învelișul vegetal și de aceea se poate vorbi despre fauna pădurilor de foioase, fauna de silvostepă, fauna de luncă și acvatică.

1. Fauna pădurilor de foioase:

insecte: cărăbușul de mai, rădașca, croitorul mare;

amfibieni: broasca de pădure, brotăcelul;

reptile: șarpele neted;

păsări: fazanul, cucul, mierla, ciocănitoarea, gaița, privighetoarea, gaia roșie, huhurezul mic;

mamifere: căprioară, veverița, viezure, vulpea, lupul, porcul mistreț;

2. Fauna de silvostepă:

Insecte: greierul, lăcusta verde;

amfibieni: broasca râioasă, broasca râioasă verde;

reptile: șopârlă de câmp, gușterul, șarpele de casă;

păsări: ciocârliă, prepelița, potârnichea, dumbrăveanca, prigoria, pupăza, ciocârlanul, sticletele,

cioara de semănătură, bufnița, cucuveaua, ;

mamifere: ariciul, cârțița, șoarecele de câmp, popândăul, hârciogul, iepure, dihorul, nevăstuica;

3. Fauna acvatică și de luncă:

viermi inelați: lipitoarea;

moluște: scoică de baltă, scoică de râu;

crustacei: racul de râu;

insecte: ploșnița de apă, buhai de apă;

amfibieni: broască mare de lac, broasca mică de lac, buhaiul de baltă cu burta roșie, buhaiul de baltă cu burta galbens;

reptile: șarpele de baltă, broasca țestoasă de lac;

păsări: nagâțul, stârcul cenușie, pescărușul râzător, lișița, rața mare, cristeiul de baltă, barza albă, buhaiul de baltă;

mamifere: bizamul, vidră;

În concluzie, în teritoriul comunei Probotă cadrul geografic, deși puțin variat, oferă condiții de valorificare pentru dezvoltarea activităților agricole și a satelor: terenuri plane și stabile de luncă, terase și interfluvii, versanți cu expoziții diferite și înclinări accesibile climatului destul de favorabil, resurse de ape subterane din terase și de ape de suprafață reținute în iazuri, resurse de nisip și pietriș, soluri apte pentru diverse culturi agricole, resurse forestiere.

Pentru prevenirea și evitarea fenomenelor nefavorabile sau pentru ameliorarea și valorificarea elementelor mai puțin corespunzătoare a celor executate, continuarea acțiunii de plantare și împădurire a versanților degradați, executarea de plantații de protecție a localităților fata de elementele climatice sau față de unele activități umane, extinderea irigațiilor, valorificarea resurselor de nisip și de pietriș.